

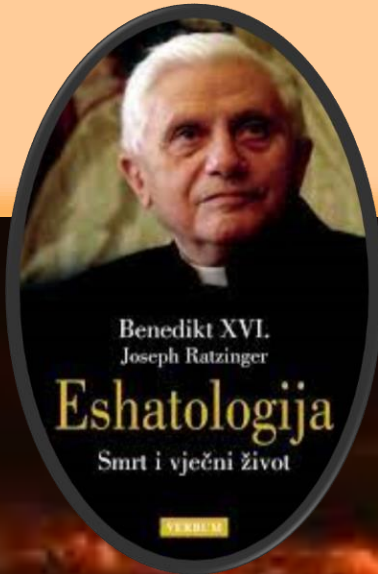

**BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PETAR I PAVAO**

ESHATOLOŠKE DIMENZIJE EUHARISTIJE

Sva tri sinoptička evanđelja donose nam sa zadnje večere jednu Isusovu izjavu, izrečenu odlučnim i svečanim tonom. Tako je Marko zapisao:

**„Zaista, kažem vam, ne, neću više piti od ovog roda trsova do onoga dana kad ću ga – novoga – piti u kraljevstvu Božjemu.“
(Mk 14, 25).**

Euharistija do vječne pashe

Iz ove Isusove izjave (usp. i Mt 26, 29, Lk 22, 18) očito je da je ova pasha koju Isus sada blaguje sa svojim učenicima, a to je pasha ustanovljena Euharistije, otvorena prema Kraljevstvu Božjem, njegovom konačnom dolasku i dovršenju. I kad na kraju dodaje: „To činite meni na spomen!“, onda to znači da će Euharistija koju će učenici slaviti biti ne samo trajno otvorena i usmjerena na dolazak Kraljevstva Božjega, već i uvijek vruće izražena želja za njim, molitva da ono što prije dođe kao punina ove pashe. Iz Isusovih je riječi jasno da će u tom konačnom dolasku Kraljevstva Božjega sudjelovati i On, to će biti vječna pasha za stolom Očevim skupa s njima, njegovim učenicima.

Prvi kršćanski apologete naglašavaju (nasuprot platonističkim idejama) otkupljenje “čitavog” čovjeka zajedno s njegovim svijetom. To se često izražava formulom da ćemo uskrsnuti “u istom tijelu u kojem sada živimo” (*Fides Damasi*).

I premda je svaka Euharistija već predokus Kraljevstva Božjega, u isto vrijeme svaka naviješta njegov konačni dolazak, naviješta i dolazak njegovog dovršitelja Isusa Krista. Svaka je Euharistija ujedno i molitva i zazivanje da Kraljevstvo Božje što prije dođe, ali isto tako naviješta i sigurnost njegovog dolaska. Jer svaka je Euharistija čvrsto naslonjena na Isusovu riječ sa zadnje večere: „...do onoga dana...“. što svjedoči potpunu sigurnost njegovog dolaska.

Isusova izjava, odlučna i svečana ima prizvuk zavjeta i zakletve. On je siguran u dolazak Kraljevstva Božjega, on je siguran u novu Pashu za stolom Oca svojega. On je siguran premda gotovo ovoga trenutka ide u smrt, siguran je da će ta vječna pasha biti, i da će on sjediti sa svojim učenicima za stolom. A do toga trenutka pashalna će Euharistija, koju upravo ovoga trenutka utemeljuje, naviještati tu novu i vječnu pashu u Kraljevstvu Oca njegovoga!

Euharistija danas

Euharistija Crkve danas je isto što i događaj posljednje večere. U njoj se već sada očituje Kraljevstvo Božje koje dolazi, ali je ujedno i žarka molitva da se ono očituje u punini, da se Gospodin što prije vrati. Ovom euharistijskom eshatološkom molitvom Crkva svjedoči i svoju sigurnost u Kristov dolazak. Tako svaka Euharistija dvostruko naviješta dolazak Kraljevstva Božjega: svojom zaufanom i žarkom molitvom, kao i sigurnošću koju kod toga svjedoči.

Luka 21, 31 Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je kraljevstvo Božje.

KRALJEVSTVO JE BOŽJE,...?

Dvostruki eshatološki vid Euharistije

Ovaj dvostruki eshatološki vid Euharistije izražen je u prvoj Crkvi i aramejskim uzvikom: „Maranatha“, koji u sebi upravo nosi ovo dvostruko eshatološko značenje. On se, naime, može čitati kao „Marana tha!“, što znači „Gospodine dođi!“ tj. u smislu molitve i zazivanja Kristovog dolaska, a može se čitati i kao „Maran atha!“ što znači „Gospodin će doći!“ Smisao ovog posljednjeg jest sigurnost i nada njegovog dolaska. I jedan i drugi smisao pojačavala je okolnost u kojoj je živjela prva Crkva, okolnost nesigurnosti, progona, mučenja.

Jasno, da je to onda bila žarka, silovita molitva i zazivanje Kristovog dolaska, ali i sigurnost je sve više rasla i čeličila se upravo uslijed tih progona i mučenja. Kako su to bila teška vremena u kojima su se izmjenjivali progonitelji u osobi rimskih careva (nekada su u njima prepoznavali lik antikrista koji ima doći pred svršetak vremena!), ne smijemo se čuditi, što su prvi kršćani smatrali da će dočekati Krista na svojem euharistijskom sastanku, da će se njegov dolazak zbiti još za njihova zemaljskog života. To uvjerenje također je prisutno u zazivanju: „Maranatha!“

Pavao

Pavlove poslanice daju nam naslutiti da je i on bio uvjeren da će se Kristov dolazak zbiti još za njegova života. Dosta je pogledati tekst njegove najstarije poslanice (to je ujedno najstariji novozavjetni tekst koji imamo, napisan oko 50. god.):

„Nećemo da budete u neznanju, braćo, glede onih koji su usnuli, da ne tugujete kao drugi koji nemaju nade. Doista, ako vjerujemo da Isus umrije i uskrsnu, onda će Bog i one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime. Ovo vam, uistinu, velimo po riječi Gospodnjoj: mi živi, preostali za Dolazak Gospodnji, nećemo preteći onih koji su usnuli.

Jer, sam će Gospodin – na zapovijed, na glas aarkandelov, na zov trublje Božje – sići s neba. I najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu, a zatim ćemo mi živi preostali, zajedno s njima biti poneseni na oblacima, u susret Gospodinu, u zrak. I tako ćemo uvijek biti s Gospodinom. Tješite se, dakle, uzajamno ovim riječima!“ (1Sol 4, 13-18).

Uzvik „Maranatha“ nije bio samo poklik i zazivanje na euharistijskom sastanku. On je bio i parola, lozinka nade kojom su se prvi kršćani pozdravljali. O tome nam svjedoči 1Kor 16, 22, gdje Pavao završavajući svoje pismo Korintskoj zajednici izražava svoju i njihovu nadu i molitvu za Gospodinov dolazak.

Ivan

Ivan apostol svoje Otkrivenje također završava zazivanjem Gospodinova dolaska. On predvodi (zanimljivo je da to Pavao ne čini Korinćanima koji su bili Grci i aramejski im je bio stran ali izgleda da je upravo u tom aramejskom obliku „Maranatha“ bio u upotrebi i na neki način zajednička lozinka prepoznavanja i nade!) izraz „Maranatha!“:

„Svjedok za sve ono govori: „Da, dolazim ubrzo!“ Amen! Dođi Gospodine Isuse!“ (Otk 22, 20).

I Ivanovo svjedočanstvo nosi u sebi dvostruki eshatološki izraz: silovite molitve za Gospodinov dolazak, kao i sigurnosti da će Gospodin doći. Ivanov nam izričaj također otkriva uvjerenje u skori Gospodinov dolazak: „Da dolazim **brzo**...“ Uvjerenje, koje je izgleda bilo općenito u ranoj Crkvi, da će oni biti još za zemaljskog života dionici dolaska punine Kraljevstva Božjega, Kristove parusije (svečani drugi dolazak!). I Euharistija koju nam opisuje Pavao u svojoj poslanici Korinćanima isto nam svjedoči. To je ujedno i najstariji izvještaj o ustanovljenju Euharistije na zadnjoj večeri. Pavao ga je sam primio kao „tradiciju“, predanje i pokazuje svu svoju brigu da ga vjerno preda:

Dok Gospodin ne dođe

„Doista, ja od Gospodina primih što vama predadoh: gospodin Isus one noći kad bijaše predan uze kruh, zahvalivši, razlomi i reče: „Ovo je tijelo moje – za vas. Ovo činite meni na spomen.“ Tako i čašu po večeri govoreći: „Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo činite, kad god pijete, meni na spomen.“ Doista, kad god jedete ovaj kruh i pijete čašu, smrt Gospodnju navješćujte, dok on ne dođe. Stoga tko god jede kruh ili pije čašu Gospodnju nedostojno, bit će krivac tijela i krvi Gospodnje.“ (1Kor 11, 23-27).

Upute apostolske

O eshatološkom vidu Euharistije svjedoči nam i stari kršćanski spis **Upute apostolske**. U poglavlju o Euharistiji (X) nalazimo i molitvu: „Spomeni se, Gospode, Crkve svoje, da je izbaviš od svega zla i da je usavršiš u svojoj ljubavi. Saberi je od četiri vjetra, posvećenu, u svoje kraljevstvo koje si joj pripravio. Jer: tvoja je moć i slava u vijeke. Amen.“ (usp. T. Sagi-Bunić, povijest kršćanske literature, str. 49).

Pričest – eshatološka hrana (Iv 6)

Blagovanjem Euharistije stavlja se u nas hrana besmrtnosti, vječnoga života. To je hrana nepropadljivosti, ona je „**lijek besmrtnosti, hrana neraspadljivosti**“, kako nam to svjedoči Ignacije Antiohijski. Euharistija zajednicu priprema na njezino uskrsnuće, ona je **zalog buduće slave**. Za cjelovito shvaćanje ove teme svakako treba pročitati i proanalizirati u Ivanovom evanđelju njegovu 6. glavu. To je veliki Isusov euharistijski govor koji je održao u sinagogi Kafarnauma nakon znaka umnoženja kruha. Ovdje osobito svraćamo pažnju na ove retke 6. glave: 27, 33, 48-51, 53-54, 58. Ovi nam tekstovi svjedoče vjeru crkve da je Euharistija hrana koja ostaje za život vječni, da je Krist pravi kruh koji s neba silazi i daje život svijetu. Tko bude blagovao njegovo Tijelo ima život vječni i on će ga uskrisiti u posljednji dan.

Euharistija danas – čekanje Gospodina

Pokušajmo si sve ovo posvjestiti dok danas slavimo Euharistiju. Da li smo kada razmišljali što znači poklik iza podizanja: „Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo!“ Nije li to upravo ono što smo malo prije govorili ?! Ili molitva kojom svećenik popraćuje Očenaš: „...čekajući blaženu nadu i dolazak Spasitelja našega Isusa Krista!“ To je vjera čitave Crkve, to je njezina molitva i zazivanje. Ona je trajno u stavu čekanja, koje u slavljenju Euharistije postaje najintenzivnije!

